

بسمه تعالی

شیوه نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) مرکز تحقیقات علوم اعصاب

مقدمه

براساس ضوابط آئین نامه دکتری تخصصی (PhD) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شیوه نامه و دستورالعمل‌های یکپارچه اجرایی به شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی تحصیلی دکترای تخصصی علوم اعصاب (شماره ۱۶۰/۱/ع/الف مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۱) به شرح زیر تدوین شده است.

فصل اول: کلیات

تعریف

دوره دکتری تخصصی (PhD) یکی از بالاترین مقاطع تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی دکتری تخصصی می‌انجامد و مجموعه‌ای هماهنگ، از فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی است. در این آئین نامه، به منظور اختصار به تمام دانشگاهها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (PhD) فعالیت دارند، دانشگاه گفته می‌شود.

هدف

هدف از ایجاد دوره دکتری تخصصی (PhD)، تربیت افرادی است که با احاطه یافتن به حیطه‌های علمی در یک زمینه خاص و آشنا شدن با روشهای پیشرفته تحقیق و دستیابی به جدیدترین مبانی آموزش و پژوهش، بتوانند، با نوآوری در زمینه‌های علمی و تحقیقی، در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش، در رشته تخصصی خود، موثر بوده و به تازه‌هائی در جهان دانش دست یابند.

مراحل دوره دکتری تخصصی (PhD)

به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می‌شود.

مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو درامتحان ورودی آغاز و به امتحان جامع ختم می‌شود. مرحله پژوهشی پس از مرحله آموزشی و قبولی در امتحان جامع آغاز و با تدوین پایان نامه و دفاع از آن پایان می‌پذیرد. تبصره: دانشجویان دوره دکتری تخصصی (PhD) می‌توانند تحقیقات اولیه مرحله پژوهشی خود را در مرحله آموزشی آغاز نمایند ولی ثبت نام رسمی آنها برای مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه منوط به موفقیت در امتحان جامع است.

فصل دوم: مرحله آموزشی

ماده ۱: آموزش در تمام دانشگاه‌های کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درسی، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۴ ساعت، کارگاهی و کارآموزی ۵۱ ساعت و کارورزی ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی، طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می‌شود. در مورد رشته‌هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه در یک نیمسال متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می‌شود.

ماده ۲: هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت ضرورت و داشتن شرایط امکانات یک دوره تابستانی است. مدت آموزش هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش با رعایت مفاد ماده ۱ است. تبصره: در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور استاد مربوط در طول ۱۷ هفته، بیماری استاد و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد شورای تحصیلی مرکز، دانشکده پزشکی و موافقت شورای آموزشی دانشگاه، می‌توان درس یا درس‌هایی را در مدتی کوتاه‌تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درس‌ها را اخذ کرده‌اند تدریس شود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در ماده ۱ این آیین‌نامه کمتر نشود.

ماده ۳: مرکز تحقیقات علوم اعصاب، برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا می‌نماید. تبصره ۱: طبق مصوبه وزارت بهداشت، مرکز تحقیقات علوم اعصاب مجاز خواهند بود نسبت به ارائه واحدهای درسی جدید به جای درس‌های اختیاری (non-core) حداکثر تا سقف ۲۰٪ کل واحدهای دوره در هر برنامه آموزشی اقدام و این درس‌ها را به صورت اختیاری به دانشجویان ارائه نمایند. از طرفی موظف خواهد بود اهداف آموزشی و سر فصل واحدهای جدید خود را از طریق دبیرخانه‌های آموزشی تخصصی مربوطه جهت اطلاع به معاونت محترم آموزشی امور دستیاری و تحصیلات تکمیلی اعلام نماید. تبصره ۲: ترتیب درس با رعایت پیش‌نیازها، تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد درسی و طرح مطالب جدید در یک درس بر عهده مدیر گروه و بر اساس کوریکولوم مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۴: به منظور راهنمایی دانشجو در زمینه‌های مختلف، استاد راهنمای تحصیلی در اولین نیمسال تحصیلی توسط شورای تحصیلات تکمیلی مرکز تعیین می‌گردد.

تبصره: استاد راهنمای تحصیلی باید حداکثر تا پایان اولین نیمسال تحصیلی دانشجو، تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنمای تحصیلی انتخاب نشده است، مدیر گروه وظایف استاد راهنمای تحصیلی را بر عهده می‌گیرد.

ماده ۵: استاد راهنمای تحصیلی باید عضو هیات علمی در دانشگاه محل تحصیل دانشجو بوده، حداقل دارای رتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره کارشناسی ارشد باشد.

تبصره: انتخاب استاد راهنمای خارج از دانشگاه، صرفاً به عنوان استاد راهنمای دوم، در مواردی که موضوع تحقیق بین رشته‌ای بوده و یا دانشگاه فاقد امکانات آزمایشگاهی مناسب مرتبط با موضوع باشد با تأیید شورای آموزش مرکز و شورای آموزشی دانشکده، امکان پذیر است.

ماده ۶: دانشجویی که برای دوره دکتری تخصصی ثبت نام می‌کند، موظف است بین ۱۸ تا ۴۲ واحد درسی را با نظر استاد راهنمای تحصیلی مطابق برنامه آموزشی مربوط، که به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسیده باشد، در مدت مجاز مرحله آموزشی با موفقیت بگذراند.

تبصره ۱: چنانچه به تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گذراندن درس‌های کمبود یا جبرانی برای دانشجو ضروری تشخیص داده شود وی مکلف است آن درس‌ها را بر اساس برنامه آموزشی مصوب دوره، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در مرحله آموزشی دوره حداکثر تا ۶۱ واحد بگذراند.

تبصره ۲: در انتخاب درس ها اولویت با درس های کمبود یا جبرانی است. تعیین تعداد و نوع درس ها و زمان انتخاب آن ها با رعایت پیش نیازها در چارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی و با نظر گروه آموزشی مرکز، بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ذیربط است.

تبصره ۳: به ازای گذراندن هر ۸ واحد از درس های کمبود یا جبرانی یک نیمسال تحصیلی به حداکثر مدت مجاز مرحله آموزشی تحصیل دانشجوی افزوده می شود.

ماده ۷: دانشجوی در مرحله آموزشی، موظف است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸-۱۲ واحد درسی از درس های مرحله آموزشی را انتخاب و ثبت نام کند، مگر آنکه کمتر از ۸ واحد درسی باقی داشته باشد. در موارد استثنایی، با پیشنهاد گروه آموزشی مرکز و صلاحدید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، این تعداد می تواند حداکثر به ۱۴ واحد افزایش یابد. تبصره: در صورت ارائه دوره تابستانی دانشجوی مجاز به اخذ حداکثر ۴ واحد درسی در دوره تابستانی است.

فصل سوم: حضور و غیاب

ماده ۸: حضور دانشجوی در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجوی در هر درس نظری از علمی و آزمایشگاهی از کارگاه، کارآموزی و کارورزی از مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجوی در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۸ در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و تشخیص استاد مربوطه موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجوی (موجه یا غیر موجه) بر عهده استاد و با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که غیبت دانشجوی در هر درس بیش از میزان تعیین شده در ماده ۸ باشد ولی غیبت او به تشخیص مرکز و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده موجه اعلام گردد آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حداقل ۸ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور بعنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب می شود.

ماده ۹: غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است.

فصل چهارم: ارزشیابی

ماده ۱۰: حداقل نمره قبولی در هر درس اختصاصی اجباری و اختصاصی اختیاری ۱۴ از ۲۰ و هر درس کمبود یا جبرانی ۱۲ از ۲۰ است. چنانچه نمره دانشجوی در یک درس کمتر از این مقادیر باشد باید آنرا تکرار نماید.

تبصره ۱: اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شود بجای آن درس می تواند از جدول درس های اختیاری در برنامه مصوب درس دیگری را انتخاب کند. با این حال نمرات کلیه درس ها اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانشجوی ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوطه و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۲: در مواردی که ارزشیابی دانشجوی در یک درس منوط به فعالیت هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن در طول

یک نیمسال تحصیلی ممکن نباشد، نمره دانشجوی در آن درس ناتمام اعمال می‌شود. در این صورت باید نمره دانشجوی در این درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذیربط به نمره قطعی تبدیل گردد. در غیر این صورت درس توسط دانشگاه حذف خواهد شد. بدیهی است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجوی واحد را اخذ نموده است.

ماده ۱۱: میانگین نمرات درس‌های دانشجوی در دوره دکتری تخصصی (PhD) در هر نیمسال تحصیلی، نباید از ۱۵ کمتر باشد، در غیر این صورت دانشگاه به دانشجوی اخطار خواهد داد ولی دانشجوی محدودیتی از لحاظ انتخاب واحد نداشته، در نیمسال بعدی در محدوده حد نصاب واحدها، می‌تواند اخذ واحد نماید. اگر میانگین نمرات دانشجوی در دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب کمتر از ۱۵ باشد، آن دانشجوی از ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی (PhD) محروم می‌شود.

تبصره ۱: نیمسال‌هایی که تعداد واحدهای اخذ شده کمتر از حد نصاب ۸ می‌باشد، در صورت کسب میانگین کل کمتر از ۱۵، جزو نیمسال‌های مشمول اخطار محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲: نمره درس کمبود یا جبرانی در کارنامه دانشجوی، جداگانه ثبت می‌شود و در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجوی منظور نمی‌شود.

ماده ۱۲: دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی در مرحله آموزشی میانگین کل نمرات او از ۱۵ کمتر باشد از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱: دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او از ۱۵ کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی در مرحله آموزشی به پایان نرسیده باشد، می‌تواند تا ۱۲ واحد از درس اختصاصی اجباری را که از آنها نمرات بین ۱۴ تا ۱۵ گرفته است، فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، مجاز به شرکت در امتحان جامع شود. دانشجویانی که به هر دلیل نتوانند از این فرصت استفاده کنند یا علیرغم استفاده از این فرصت میانگین کل خود را جبران ننمایند، از ادامه تحصیل محروم مانده مدرک و سوابق تحصیلی دریافت نمی‌کنند.

ماده ۱۳: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوی در هر نیمسال به منظور ارزیابی توانمندیهای آموزشی و پژوهشی، بر اساس ارائه‌ی کارنامه‌ی (لاگ بوک) آموزشی و پژوهشی، حضور و فعالیت در دروس نظری و عملی و نتایج آزمون کتبی و شفاهی مربوط به هر نیمسال طبق شیوه‌نامه‌ی مصوب مرکز خواهد بود.

تبصره ۱: تمامی دانشجویان به منظور ارزشیابی پایان نامه، پس از ۶ ماه (۶ ماه + ۳ ماه) از شروع کار عملی خود ملزم به ارائه گزارش کار اول و پس از ۱۲ ماه (۱۲ ماه + ۳ ماه) نیز به ملزم به ارائه گزارش کار دوم خود خواهند بود (لازم به ذکر است این زمان به مدت ۳ ماه قابل تمدید می‌باشد).

فصل پنجم: آزمون جامع

ماده ۱۴: در پایان مرحله آموزشی دانشجوی ملزم است در آزمون جامع که بصورت کتبی و ارزیابی عینی عملکرد برگزار می‌شود شرکت کند. شرط شرکت در آزمون جامع، قبولی در کلیه درس‌های مرحله آموزشی و کسب حداقل میانگین کل ۱۵، دفاع از پروپوزال و ارائه‌ی کارنامه‌ی آموزشی و پژوهشی می‌باشد.

تبصره ۱: چنانچه ارائه‌ی کارنمای آموزشی دانشجو "غیرقابل قبول" ارزیابی شود، مجاز به شرکت در آزمون جامع نخواهد بود.

تبصره ۲: قبل از انتخاب و شرکت در آزمون جامع، باید کلیه نمرات درسی دانشجو ثبت و قطعی شده باشد.

تبصره ۳: قبل از انتخاب و شرکت در آزمون جامع، دانشجویان باید امتحان زبان را با موفقیت گذرانده و مدرک آن را تحویل گروه و دانشگاه داده باشند، و یا با مراجعه به بخش اداری تعهد شش ماهه تحویل نمره زبان بدهند.

تبصره ۴: آزمون ارزیابی عینی عملکرد شامل ارزیابی مستمر درون بخشی و ارزیابی پایان دوره می‌باشد.

ماده ۱۵: آزمون جامع زیر نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و توسط هیات‌ی مرکب از ۶ نفر بشرح زیر برگزار می‌شود:

- مدیر گروه آموزشی مرکز
- استاد راهنمای تحصیلی دانشجو
- چهار نفر عضو هیات علمی در رشته مربوطه که دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی باشند (سه نفر از آنان از اعضای هیات علمی داخل دانشگاه و یک نفر خارج از دانشگاه). به این ترتیب که دو نفر از آنان توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده (که یک نفر از آنان باید از اعضای هیات علمی خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجو باشد) و یک نفر توسط معاون آموزشی دانشگاه و یک نفر دیگر توسط معاون پژوهشی دانشگاه تعیین می‌شوند. این دو نفر به عنوان نمایندگان معاونین آموزشی و پژوهشی در هیات برگزارکننده آزمون شرکت می‌نمایند.

تبصره: حضور حداقل ۵ نفر از افراد مذکور در ماده ۱۵ جهت برگزاری آزمون جامع الزامی می‌باشد.

آزمون جامع در هر رشته تحصیلی دوبار در سال برگزار می‌شود و زمان برگزاری آن با پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشد.

ماده ۱۶: پس از اتمام مرحله آموزشی دانشجوی واجد شرایط شرکت در آزمون جامع موظف است در اولین آزمون جامع که توسط دانشکده برگزار می‌شود شرکت کند. دانشجو در صورت عدم آمادگی، بایستی در خواستی برای تمدید مهلت شرکت در آزمون با دلایل موجهی که به تأیید استاد راهنمای تحصیلی و ریاست مرکز رسیده باشد، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه نماید. شورای مذکور می‌تواند زمان شرکت دانشجو در آزمون جامع را، حداکثر برای یک نیمسال به تعویق اندازد.

تبصره: مدت تمدید مهلت برای تعویق امتحان جامع جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب شده و دانشجو موظف است تحت نظر گروه آموزشی در محیط آموزشی حضور داشته باشد.

ماده ۱۷: آزمون کتبی به منظور ارزشیابی قابلیت‌های علمی آموزشی دانشجو، از درس‌های تخصصی رشته مربوط، حداقل از ۴ درس به صورت تشریحی و حداکثر در ۲ روز متوالی بعمل می‌آید.

ماده ۱۸: آزمون ارزیابی عینی عملکرد با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به منظور ارزشیابی قابلیت‌های آموزشی و توانایی دانشجو در انجام پژوهش مستقل و در مورد موضوع پایان‌نامه دکتری تخصصی (PhD) یا حوزه‌عام تر رشته تخصصی دانشجو برگزار می‌شود. آزمون ارزیابی عینی عملکرد حداکثر تا یک هفته بعد از آزمون کتبی برگزار می‌شود.

تبصره: ترکیب هیات برگزارکننده آزمون ارزیابی عینی عملکرد باید همان ترکیب هیات برگزارکننده آزمون کتبی باشد.

ماده ۱۹: ارزش آزمون‌های کتبی و ارزیابی عینی عملکرد به ترتیب ۷۰ و ۳۰ درصد نمره نهایی است (۵۰٪ نمره آزمون ارزیابی عینی عملکرد به ارزیابی مستمر درون بخشی و ۵۰٪ به ارزیابی پایان دوره اختصاص دارد) و میانگین کل نمرات دانشجو در آزمون جامع نباید از ۱۵ کمتر باشد.

تبصره ۱: در صورت عدم موفقیت دانشجو در اولین آزمون جامع، دانشجو مجاز است تنها برای یک بار دیگر در اولین آزمون جامع بعدی شرکت نماید. مدت انتظار دانشجو برای شرکت در آزمون مجدد جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب می‌شود. دانشجو باید در این مدت زیر نظر گروه آموزشی و در محیط آموزشی حضور داشته باشد.

تبصره ۲: به منظور پیشگیری از اتلاف وقت و یا رکود فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجویان دوره دکتری تخصصی (PhD) نتایج آزمون جامع باید ظرف مدت محدودی (حداکثر یک ماه) بعد از برگزاری آزمون از طریق مرکز به معاون امور دستیاری و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال و دانشکده ظرف مدت یک هفته قبولی و یا عدم قبولی دانشجو را کتبا به وی اعلام نماید.

تبصره ۳: دانشجو در صورت اعتراض به نمره ارزیابی جامع می‌تواند همانند سایر دروس اعتراض خود را در سامانه آموزشی دانشگاه وارد کند و مدیر گروه آموزشی قبل از تایید نهایی نمرات به اعتراض دانشجو رسیدگی کند.

ماده ۲۰: به دانشجویانی که در امتحان جامع قبول شده اند اعم از آنکه برای مرحله تدوین پایان نامه ثبت نام کنند و یا از ادامه تحصیل منصرف شوند، صرفا بنا به درخواست محل تعهد آنان تأییدیه ای مبنی بر گذراندن مرحله آموزشی دوره دکتری تخصصی (PhD) توسط دانشگاه محل تحصیل ارایه می‌شود. صدور گواهی شخصی مبنی بر موفقیت در امتحان جامع برای این دانشجویان ممنوع می‌باشد.

فصل ششم: طول دوره ، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۲۱: طول دوره مدتی است که دانشجو باید مراحل آموزشی و پژوهشی را بر اساس مقررات مربوط به اتمام برساند. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی (PhD) چهار سال و نیم است. چنانچه دانشجو در این مدت نتواند پایان نامه خود را تکمیل و از آن دفاع نماید از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱: طول مدت مجاز مرحله آموزشی با در نظر گرفتن تعداد واحد های مرحله آموزشی ۲ تا ۵ نیمسال تحصیلی است چنانچه دانشجو نتواند در این مدت مرحله آموزشی را به پایان برساند و در امتحان جامع قبول شود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌تواند در موارد استثنایی به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر تا سه نیمسال تحصیلی به کل مدت مجاز تحصیل دانشجو اضافه نماید، که یک نیمسال آن می‌تواند به مرحله آموزشی اختصاص یابد.

ماده ۲۲: دانشجو موظف است در هر نیمسال در زمانی که دانشگاه اعلام می‌کند برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی در یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل بوده و دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌گردد. در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند باید دلایل آن را حداکثر یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به اداره آموزش ارایه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و برای آن نیمسال مرخصی تحصیلی صادر می‌شود.

ماده ۲۳: دانشجوی دوره دکتری تخصصی (PhD) می تواند حداکثر برای دو نیمسال تحصیلی متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: اخذ مرخصی تحصیلی در نیمسال اول مجاز نیست. در موارد استثنایی، اخذ تصمیم به عهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه می باشد.

تبصره ۲: مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی محسوب می شود.

تبصره ۳: درخواست مرخصی باید دو هفته قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو به استاد راهنمای تحصیلی و مدیر گروه تسلیم و پس از کسب موافقت مدیر گروه و دانشکده مربوط به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارایه گردیده و موافقت کتبی آن شورا کسب گردد. موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود. عواقب احتمالی ناشی از مرخصی تحصیلی به عهده دانشجو می باشد.

تبصره ۴: حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیم سال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد، در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد، محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در حداکثر سنوات مجاز تحصیلی دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۵: دانشجویان خانم شاغل به تحصیل در کلیه رشته های علوم پزشکی، در صورت بارداری، می توانند با رعایت سایر ضوابط و مقررات از یک نیمسال مرخصی تحصیلی به دلیل زایمان، بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره ۶: دانشجویانی که گواهی پزشکی موجه آنها به تائید شورای پزشکی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد می توانند از حداکثر یک نیمسال مرخصی بدون احتساب در سنوات استفاده نمایند.

ماده ۲۴: دانشجویی که تمایل به انصراف از تحصیل داشته باشد باید درخواست انصراف خود را شخصا به اداره آموزش دانشگاه یا دانشکده تسلیم نماید، این دانشجو مجاز است فقط برای یک نوبت حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال تحصیلی تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و پس از آن حق ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد.

ماده ۲۵: دانشجویان دوره دکتری تخصصی (PhD) که از تحصیل محروم و یا از ادامه تحصیل منصرف می شوند. چنانچه با دانشگاه محل تحصیل خود تسویه حساب کنند، می توانند مجددا در آزمون ورودی دوره های دکتری تخصصی (PhD) شرکت نمایند، (دانشجوی محروم از تحصیل نمی تواند در آزمون ورودی دکتری تخصصی (PhD) رشته قبلی خود شرکت نماید) در صورت قبولی در آزمون، واحد های درسی قبلی آنها، در مقطع دکتری تخصصی (PhD) پس از ارزیابی و تطبیق با برنامه مصوب پذیرفته می شود. ارزیابی درس ها و تطبیق واحد ها توسط گروه آموزشی مربوط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود و به ازای هر ۱۰ واحد از درس های پذیرفته شده دانشجو، یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در مرحله آموزشی، کاسته می شود.

پذیرش واحد های درسی قبلی این دانشجویان منوط به احراز ۴ شرط زیر است :

۱-۲۵: واحد آموزشی قبلی دارای مجوز از شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۲-۲۵: پذیرش دانشجوی از طریق آزمون دکتری تخصصی (PhD) باشد.

۳-۲۵: برنامه های درسی اجرا شده مصوب شورای عالی برنامه ریزی یکی از دو وزارتخانه ذکر شده در بند یک باشد.

۴-۲۵: محتوای درسهای گذرانده شده با درس های رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی مربوط، باید حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوای داشته و نمره هریک از آن درسهای از ۱۵ کمتر نباشد.

فصل هفتم: مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه

ماده ۲۶: دانشجوی موظف است طرح پیشنهادی (پروپوزال) رساله خود را قبل از آزمون جامع در قالب جلسه دفاع از پروپوزال در حضور اساتید راهنما و مشاور، داوران و دانشجویان ذی ربط شرح داده و به تصویب نهایی برساند.

تبصره: تصویب طرح پیشنهادی رساله، شرط لازم برای شرکت در آزمون جامع و متعاقبا شروع فعالیتهای پژوهشی است.

ماده ۲۷: در مرحله پژوهشی علاوه بر استاد راهنمای تحصیلی، جهت راهنمایی دانشجوی در فعالیتهای پژوهشی و تدوین پایان نامه، استاد راهنمای پژوهشی انتخاب می شود :

ماده ۲۸: استاد راهنمای پژوهشی به تقاضای دانشجوی، موافقت استاد، تایید مدیر گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می شود.

تبصره ۱: دانشجوی می تواند بر حسب ظرفیت استاد راهنمای پژوهشی درخواست کتبی خود را تا پایان اولین نیمسال تحصیلی جهت انتخاب استاد راهنما به شورای تحصیلات تکمیلی مرکز ارائه کند.

تبصره ۲: انتخاب استاد راهنمای تحصیلی دانشجوی به عنوان استاد راهنمای پژوهشی وی بلامانع است.

ماده ۲۹: استاد راهنمای پژوهشی باید دارای حداقل مدرک دکتری تخصصی (PhD) یا تخصصی بالینی و یا دکتری (PhD) پژوهشی با مرتبه استاد یا استادیار و حداقل سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره های تحصیلات تکمیلی بوده و در این مدت حداقل دو پایان نامه کارشناسی ارشد را راهنمایی و یا چهار پایان نامه (PhD) مشاوره کرده باشد.

ماده ۳۰: استاد راهنمای پژوهشی ترجیحا باید از بین استادان داخل دانشگاه انتخاب شود، در موارد خاص با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، انتخاب استاد راهنمای پژوهشی مشروط به داشتن شرایط مذکور در ماده ۲۸ از میان اعضای هیات علمی خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجوی بلامانع است.

تبصره: در موارد استثنایی به پیشنهاد گروه تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، انتخاب بیش از یک نفر (علاوه بر استاد راهنمای پژوهشی منتخب مطابق مفاد ماده ۳۱) به عنوان استاد راهنمای پژوهشی بلامانع است.

ماده ۳۱: استاد راهنمای پژوهشی لازم است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقاتی دانشجوی را به نحوی هدایت کند تا در موعد

مقرر به اتمام برسد و مشکلات موجود باید به موقع به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده گزارش شود.

ماده ۳۲: تعداد پایان نامه هایی که هر استاد راهنمای پژوهشی می تواند همزمان هدایت آنها را برعهده داشته باشد، یکی از موارد به شرح زیر است:

الف-دوپایان نامه دکتری تخصصی (PhD)

ب- یک پایان نامه دکتری تخصصی (PhD) و سه پایان نامه کارشناسی ارشد.

ج- در شرایط استثنایی تصمیم گیری در خصوص هدایت همزمان پایان نامه ها یش از هر یک از موارد بند الف و ب برعهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و باتوجه به توانایی علمی عضو هیات علمی و رعایت عدالت می باشد.

تبصره: راهنمایی پایان نامه های دوره دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی همانند پایان نامه کارشناسی ارشد محسوب می شود.

ماده ۳۳: به پیشنهاد استاد راهنمای پژوهشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، یک تا سه نفر از اعضای هیات علمی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته، به عنوان استاد مشاور تعیین می شود.

تبصره: استادان مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (PhD) و یا تخصصی بالینی و یا دکتری (PhD) پژوهشی با حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و حداقل سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره کارشناسی ارشد باشند. برای صاحب نظران و محققانی که عضو هیات علمی نیستند داشتن مدرک دکتری تخصصی (PhD) الزامی است.

ماده ۳۴: استادان راهنمای تحصیلی و پژوهشی موظف هستند ساعاتی از هفته را برای راهنمایی دانشجوی اختصاص داده و مراتب را به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اطلاع دهند.

تبصره: میزان ساعاتی را که استاد راهنمای پژوهشی به راهنمایی پایان نامه دانشجوی اختصاص می دهد باید حداقل ۸ برابر تعداد واحد پایان نامه در هر نیمسال باشد.

ماده ۳۵: تمام فعالیتهای علمی و پژوهشی دانشجوی، در مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه باید با هدایت و نظارت استاد راهنمای پژوهشی صورت گیرد، دانشجوی موظف است در هر زمانی که استاد راهنمای پژوهشی تعیین کند نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نماید.

ماده ۳۶: استاد راهنمای پژوهشی موظف است در هر مرحله از تحقیق و حداقل هر ۶ ماه یک نوبت گزارشی مکتوب از پیشرفت کار دانشجوی را از وی درخواست کند. این گزارش پس از تأیید استاد راهنمای پژوهشی از طریق گروه به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تسلیم می شود و با حضور دانشجوی و استاد راهنمای پژوهشی در جلسه ای که اعضای آن توسط همین شورا تعیین می گردد، مورد بررسی قرار می گیرد.

تبصره ۱: چنانچه پیشرفت فعالیت های پژوهشی از نظر استاد راهنما مورد تأیید نباشد از سوی شورای آموزشی دانشکده تنها یک نیمسال به دانشجوی فرصت داده می شود تا روند فعالیت های پژوهشی خود را به سطح قابل قبول ارتقاء دهد، در غیر این صورت مورد جهت تصمیم گیری به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارجاع داده می شود.

تبصره ۲: دانشجوی موظف است هر سال نتایج تحقیقات خود را در قالب سخنرانی در مرکز ارائه نماید.

ماده ۳۷: موضوع پایان نامه وزمینه تحقیقاتی باید در مدت زمانی محدود به آغاز نیمسال دوم وپایان نیمسال چهارم از شروع به تحصیل در دوره دکتری تخصصی (PhD) توسط دانشجو تعیین، وچارچوب کلی آن توسط استاد راهنمای پژوهشی مشخص واز طریق مرکز مربوطه جهت بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه شود. شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف است پس از تصویب موضوع پایان نامه پذیرش و ثبت عنوان آن را به صورت کتبی به دانشجو ابلاغ نماید.

تبصره ۱: در موارد استثنایی و با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداکثر مدت مجاز برای ثبت عنوان پایان نامه، پس از گذراندن مرحله آموزشی و قبولی در امتحان جامع می باشد، عدم ثبت عنوان موضوع پایان نامه در مهلت مقرر، به منزله انصراف از تحصیل دانشجو تلقی می شود و دراین صورت دانشجو اخراج خواهد شد.

تبصره ۲: دانشجو میتواند پس از تصویب طرح پیشنهادی حداکثر یک بار نسبت به اصلاح طرح پیشنهادی خود اقدام نماید. در این صورت حداقل فاصله زمانی از تصویب اصلاحیه در شورای دانشکده تا تاریخ دفاع شش ماه خواهد بود.

ماده ۳۸: ثبت نام و اخذ واحد پایان نامه و تدوین پایان نامه در مرحله پژوهشی، پس از اعلام قبولی دانشجو در امتحان جامع، صورت می گیرد.

تبصره: دانشجو پس از انتخاب واحد پایان نامه، تا زمانی که آنرا به پایان نرسانده، موظف است براساس تقویم دانشگاهی در نیمسال های بعد نیز برای آن ثبت نام نماید. در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود.

ماده ۳۹: تعداد واحدهای پایان نامه در مرحله پژوهشی بسته به تعداد واحدهای مرحله آموزشی، مطابق برنامه آموزشی مربوط مصوب شورای عالی رنامه ریزی حداقل ۱۶ و حداکثر ۳۰ واحد است. در هر حال، مجموع واحدهای آموزشی و پژوهشی دانشجو در دوره دکتری تخصصی (PhD) نباید از ۴۲ واحد کمتر واز ۵۰ واحد بیشتر باشد.

ماده ۴۰: بعد از تکمیل و تدوین پایان نامه توسط دانشجو که اتمام آن را استاد راهنمای پژوهشی اعلام می کند وپس از تأیید کتبی حداقل یکی از اعضای هیات داوران، مبنی بر قابل دفاع بودن پایان نامه، دانشجو موظف است در جلسه ای که زمان آن را گروه آموزشی مشخص و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تأیید می نماید، در حضور داوران مطابق مواد مربوط در آیین نامه دوره دکتری تخصصی (PhD) از پایان نامه خود دفاع نماید.

تبصره ۱: زمان دفاع از پایان نامه بایستی حداقل یکسال از زمان ثبت نام و اخذ پایان نامه گذشته باشد.

تبصره ۲: تأیید استاد راهنمای پژوهشی و استادان مشاور باید در نخستین صفحات پایان نامه درج شود.

تبصره ۳: کیفیت علمی و صحت مطالب پایان نامه دانشجو باید قبل از دفاع، توسط استاد راهنمای پژوهشی تأیید و به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی گروه یا دانشکده رسانده شود.

تبصره ۴: ضروری است دانشجو نتایج حاصل از پایان نامه خود را حداقل در یک کنگره علمی ارائه داده و مستندات آن به صورت ثبت شده در کارنمای آموزشی باشد.

تبصره ۵: دانشجو موظف است قبل از جلسه دفاعیه در یک جلسه پیش دفاع، در حضور استادان گروه یا دانشکده و دانشجویان ذی ربط، موضوع تحقیق خود را تشریح نماید.

تبصره ۶: دانشجوی دوره دکتری تخصصی (PhD) هنگامی مجاز دفاع از پایان نامه تحقیقاتی خود می باشد که حداقل یک مقاله به زبان انگلیسی از کار تحقیقاتی در رشته مربوطه، خود و مرتبط با موضوع پایان نامه را به عنوان مولف اول یا دوم در یک مجله معتبر

علمی - پژوهشی داخلی یا خارجی به چاپ رسانده و یا گواهی پذیرش آن را اخذ نموده باشد.
ماده ۴۱: هیات داوران متشکل از استادان راهنمای تحصیلی و پژوهشی و مشاور و چهار عضو هیات علمی دانشگاه یا موسسات تحقیقاتی در رشته مربوطه با درجه حداقل استادیاری و با سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره تحصیلات تکمیلی که با پیشنهاد گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین میشوند، می باشد.

تبصره ۱: حداقل یک نفر از اعضای هیات داوران باید دارای درجه دانشیاری یا بالاتر باشد.
تبصره ۲: دوفرد از اعضای هیات داوران باید از دانشگاه و موسسات تحقیقاتی دیگر انتخاب شوند و مرتبه علمی یکی از این دو نفر در صورت وجود در داخل کشور باید حداقل دانشیاری باشد.

تبصره ۳: یک نفر از اعضای هیات داوران با حکم رسمی از معاون آموزشی دانشگاه به عنوان نماینده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در جلسه دفاعیه شرکت می کند.

ماده ۴۲: جلسه دفاعیه با ریاست استاد راهنمای پژوهشی و باحضور استادان مشاور و حداقل سه تن دیگر از اعضای هیات داوران رسمیت می یابد. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از کار تحقیقاتی و پایان نامه خود را ارائه نموده و از آن دفاع نماید.

ماده ۴۳: هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه امتیاز آن را با تأکید بر مرتبه به شرح زیر سطح بندی می نماید.

رتبه	نمره
عالی	۱۹-۲۰
بسیار خوب	۱۸-۱۸/۹۹
خوب	۱۶/۵-۱۷/۹۹
قبول قابل	۱۵-۱۶/۴۹
غیر قابل قبول	کمتر از ۱۵

تبصره: رتبه و نمره پایان نامه در کارنامه ثبت می شود ولی در میانگین کل محاسبه نمی گردد.

ماده ۴۴: مالک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه میانگین نمرات حداقل پنج تن از اعضای هیات داوران است.
تبصره: در صورتیکه پایان نامه از نظر هیات داوران غیر قابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیات داوران تعیین می کند از آن دفاع نماید، دانشجویی که در فرصت های تعیین شده نتواند از پایان نامه خود دفاع نمی کند از تحصیل محروم شده و مدرک و سوابق تحصیلی دریافت نمی کند.

فصل هشتم: فراغت از تحصیل

ماده ۴۵: دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و قبولی در رساله (در یکی از سطوح: عالی، بسیار خوب و خوب) به دریافت درجه ی دکترا نائل میشود. تاریخ فراغت از تحصیل، تاریخ دفاع از رساله می باشد.

ماده ۴۶: پس از تأیید ساختار رساله توسط مرکز نشر دانشگاه، دانشجو می تواند نسبت به تکثیر و صحافی نسخه نهایی اقدام کند و آن را به بخش های مختلف دانشگاه تحویل و رسید دریافت نماید.

تبصره ۱: صدور گواهی و مدرک تحصیلی منوط به تحویل نسخه های تأیید شده رساله و سایر مدارک مربوطه به دانشکده و انجام مراحل اداری لازم است.

تبصره ۲: برای انجام امور فارغ التحصیلی، دانشجو می‌تواند پس از ارسال پرونده ی تحصیلی توسط دانشکده، به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه مراجعه نماید و کاربرگ تسویه حساب را دریافت کند و پس از تکمیل، آن را به دبیرخانه مدیریت تحصیلات تکمیلی تحویل دهد. گواهی فراغت از تحصیل طی مدت ۲ هفته صادر خواهد شد.

فصل نهم: سایر مقررات

ماده ۴۷: انتقال، تغییر رشته و جابجایی در دوره دکتری تخصصی (PhD) ممنوع است.

ماده ۴۸: در صورتی که ارائه برخی از درس ها، در یک رشته و در یک زمان معین، در دانشگاه مبدا، ممکن نباشد، دانشجو می تواند، آن درس ها را با موافقت استاد راهنما و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، به صورت مهمان در دانشگاه دیگری که مجری دوره است بگذراند، در این حال کسب موافقت دانشگاه مقصد هم ضروری است. تعداد واحدهای درسی دانشجوی میهمان در یک یا چند دانشگاه نباید از نصف واحدهای درسی مرحله آموزشی تجاوز نماید.

ماده ۴۹: دانشجوی دوره دکتری تخصصی (PhD) باید به صورت تمام وقت و منطبق با شرایط زیر به تحصیل بپردازد تا بتواند از مزایای دانشجویی این دوره برخوردار شود.

تبصره ۱: تحصیل در مقطع دکتری (PhD) تمام وقت می باشد، بنابر این هرگونه اشتغالی غیر از تحصیل برای دانشجو ممنوع است.
تبصره ۲: حضور تمام وقت دانشجو، مطابق ضوابط و مقررات دانشگاه در مورد حضور تمام وقت مربیان گروه های آموزشی ذیربط است.
تبصره ۳: مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت دانشجو به عهده گروه آموزشی مربوط است، بدیهی است دانشجو تابع قوانین و مقررات اداری حضور و غیاب دانشگاه می باشد.

کلیه دانشجویان دوره دکتری تخصصی (PhD) اعم از بورسیه مامور آموزشی و آزاد می توانند در طول سال از یک ماه مرخصی استفاده نمایند و این مرخصی قابل ذخیره شدن نیست.

تبصره ۴: دریافت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی در پایان هر ماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت به انجام وظایف محوله از سوی گروه آموزشی ذیربط است.

تبصره ۵: گروه آموزشی موظف است غیبت غیر موجه دانشجو را در اسرع وقت جهت انجام اقدامات قانونی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش نماید.

تبصره ۶: در صورتی که دانشجو از اجرای مفاد بندهای این ماده تخلف ورزد، از سوی گروه آموزشی، به عنوان متخلف به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده جهت اقدام قانونی معرفی می گردد.

ماده ۵۰: پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان دوره دکتری تخصصی (PhD) که بر اساس مفاد تبصره ۲ ماده ۲۵ آئین نامه دکتری تخصصی وزارت بهداشت از فرصت اضافی برای ادامه تحصیل استفاده نمایند، مطابق نظر شورای آموزشی دانشگاه می باشد. ولیکن اگر براساس رای کمیسیون موارد خاص دانشگاه، طول دوره تحصیلی دانشجو اضافه بر سقف مجاز اضافه شود، پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجو در طول این مدت ممنوع است و اخذ شهریه از دانشجو یا عدم اخذ از شهریه از او، در طول این مدت با توجه به نظر شورای آموزشی دانشگاه می باشد.

ماده ۵۱: دانشجوی دوره دکتری تخصصی (PhD) با نظر گروه آموزشی مربوط در هر نیمسال تحصیلی، جهت کسب مهارت تدریس، حداکثر سه واحد درسی را باید تدریس نماید.

ماده ۵۲: در خصوص مواردی که در این شیوه نامه تصریح نشده باشد شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مرجع تصمیم گیری خواهد بود.